مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

صبورالله سیاسنگ
پښتو ژباړه: رحمت آریا ۲۰۲۳ اکتوبر

۲۰۲۳/۱۲/۱۶

د (میر اکبر خیبر) د قتل پلټنه

یولسمه برخه

په پام کي ده چي په ۲۰۲۴ز کال کي د میر اکبر خیبر د قتل د پلټني په هکله دوهم ټوک ولیکل سي. له دي کبله له ټولو ښاغلو لوستونکو په ځانګړي توګه د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند له لوړ پوړو او ټیټ پوړو غړو او عیني شهودو څخه هیله کېږي چي که د افغانستان د تأریخ د یوه ناسپړل سوي باب په هکله کره او ناویل سوي دقیق معلومات په لاس کي لري نو یا دي له ما سره او یا دي له لیکوال ښاغلي ډاکټر صبورالله سیاسنګ سره د برېښنالیک د پتو له لاري اړیکه ونیسي او دغه تشه دي ډکه کړي. مه پرېږدئ چي تأریخ په راتلونکي کي تحریف سي.

په درنښت

د معلوماتو راټولونکی: صبورالله سیاسنګ
برېښنا لیک پته: siasang@yahoo.com
پښتو ژباړه: رحمت آریا - اکتوبر ۲۰۲۳
د برېښنا لیک پته: RahmatArya@Rogers.com

له هغهٔ وروسته د وسلوال ځواک د افسرانو په منځ کي ډلي ډلي رامنځته سوي او شورویانو مداخله وکړه. په هغو خبرو کي چي موږ د شوروي د سفارت له مسؤولو کارمندانو سره درلودلي شورویانو ټینګار کاوهٔ چي اوسني شرایط دا غواړي ترڅو ټول د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په ځانګړي توګه د ملګري امین په شاو خوا راټول سئ. ما غوښتل د شوروي له سفیر پوزانوف سره ووینم (نوموړی مي د مخابراتو د وزارت له دوري څخه پېژندهٔ ما غوښتل هغه پوه کړم چي شورویان دي د دیموکراتیک ګوند د قدرت د انحصار پلوي توب نـهٔ کوي. پوزانوف له ما سره له لیدني بخښنه وغوښته او دا پیام ئـي راولـېږهٔ: «ستالین هم په خپل وخت کي مثبته ونډه لوبولي ده. په اوسنی اوضاع کي امین د افغانستان لپاره د ستالین نقش لري. د هغهٔ ملاتړ وکړئ.»

له دي وروسته د شورویانو تر مستقیم نظر لاندي د دیموکراتیک ګوند انحصاري کابینه اعلان سوه، د وسله وال ځواک افسرانو مخالفت وښود او د ټانکیستانو یو ۱۱ کسیز ډلګی، ګوند ته د قدرت له لـېږد سره موافق نـهٔ وو او غوښتل ئـي په ډېـري چټکی سره یو ځل بیا کودتا وکړي. خو هېڅ چا دغه مسؤولیت ځکه پر غاړه نـهٔ اخیست چي شورویان په قضایاوو کي ښکیل سوي ول.

شک نـهٔ سته چي د قادر دریځ تضعیف سو او د ۱۳۵۷ل کال د زمري په میاشت کي د کشتمند په ګډون له ګڼ شمـېـر نورو سره زندان ته ولوېـد. زه د ۱۳۵۷ل کال د غبرګولي په میاشت کي جاپان ته لاړم او ۹ کاله هلته پاتي سوم. یو ځل هم بـېـرته هـېـواد ته راستون نـهٔ سوم او له وسلوال ځواک سره زما اړیکه پریک سوه.

د ۱۳۵۷ل کال د غوایي له اوومي وروسته مي خپلو سازماني ملګرو او پلویانو ته دا خبره اعلان کړه چي شرایطو په ټولني کي بدلون موندلی دی او نور په وسله وال ځواک کي د مخفي مبارزي شونتیا نـهٔ سته. تاسو په خپله پرېکړه وکړئ چي سیاست کوئ که ئـي نـهٔ کوئ، په خپله دي په هـېـواد کي دننه ګوندونه او سیاسي سازمانونه خوښ کړي

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په خیر و لولئ

او په هغو کې دې فعالیت وکړي. په دې توګه په وسله وال او هوایي ځواک کې مو د افسرانو کوم تشکیلات چې درلودل عملاً منحل سول.
اکثریت هغه مطالب چې د جنرال قادر په کتاب کې لیکل سوي دي د حقایقو تحریف دی ځکه هغه خبرې چې د هغـهٔ له خولې څخه نقل قول سوي دي د ناروغۍ په هغـهٔ حالت کې ددهٔ خبرې تأریخي ارزښت لرلی نـهٔ سي. په داسې حالاتو کې د اپلاتو ویل یوه عامه رواني ناروغي ده.
د همدغـهٔ سازمان په مرکزي هستي کې یوه بله ځلانده څـېـره د هوایي ځواک د قوماندانۍ انجنیر، ډاکټر احمد فهیم وو. د نوموړي د لـېـږد الوتکه د ۱۳۶۶ل کال د غوایي په میاشت کې په غزني کې د ستېـنـګر د توغندي تر برید لاندې راغله او له ۵۴ تنو پوځي افسرانو سره یو ځای په دې پېښې کې شـهـېـد سو. په دې پېښې کې د هوایي قواوو د کدرونو اتـهٔ تـنـه نور انجنیران هم شامل ول. ما او ډاکټر فهیم، ګډ سیاسي کار پېـل او لومړنۍ پوځي کړۍ مو رامنځته کړې وه. ما د «سقوط سلطنت» په کتاب کې د هغو افسرانو د نومونو جدول وړاندې کړی چې د «سازمان نظامیان آزادي بخش افغانستان» غړیتوب ئـې درلود او قسماً ئـې د چنګاښ د ۲۶ په کودتا کې ونډه درلوده.
سیاسنګ: جنرال قادر وایي چې: «محتاط د هـېـواد د شمال له خلقیانو سره اړیکه درلوده او له ما سره د سیالۍ په ترڅ کې ئـې غوښتل هوایي قوا رهبري کړي. دا خبره سمه ده که ناسمه؟
محتاط: د ۱۳۵۲ل کال د چنګاښ تر ۲۶ نـېـټـې پورې د هوایي او مدافعـهٔ هوایي قوا د افسرانو د رهبرۍ مسؤولیت زما پر غاړه وو. د جمهوریت له اعلان وروسته، ما ته د مخابراتو د وزارت مسؤولیت راوسپارل سو، قادر د هوایي قواوو قوماندان سو او ما د اردو له افسرانو سره کومه اړیکه نـهٔ درلوده.
له دې کبله له هوایي ځواک سره زما د اړیکي خبره اصلاً مطرح کـېـدای نـهٔ سي.
سیاسنګ: آیا د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند غړی واست؟ یو شمـېـر کسان تاسو په افغانستان کې د GRU له لومړنیو لارویانو څخه بولي. آیا تاسو له GRU سره همکاري لرله؟
محتاط: زه هېـڅکله د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند غړی نـهٔ وم، خو له ټولو ډیموکراتیکو ځواکونو سره مې پراخې اړیکې درلودلې. په ۱۹۸۹ز کال کې کله چې په هـېـواد کې له مخالفو وسلوالو ځواکونو سره د خبرو اترو موضوع مطرح سوه او وروسته له دې چې ملي مصالحه اعلان او د ډیموکراتیک ګوند نوم د "وطن ګوند" ته بدل سو، نو مصلحت ولـیـدل سو چې ددغـهٔ ګوند غړیتوب ولرم او وکولای سم دا خبرې اترې له ګوندي دریځ څخه پرمخ یوسم. په «حزبِ وطن» کې مې غړیتوب په ۱۹۸۹ز کال کې تر لاسه کړ. په ګوند کې زما غړیتوب یو شمـېـر دوستان خوشحاله کړل او یو شمـېـر نور ئـې شکمن کړل. پر ما باندې د GRU د لارویتوب تور له بنسټه سم نـهٔ دی. زه هېـڅکله د GRU غړی یا همکار نـهٔ وم او نـهٔ یم.
سیاسنګ: که د شیراحمد نصري حق شناس – دا خبره سمه وي – نو جرړه ئـې چـېـرې پرته ده؟ «محتاط له مرکزي کمیټې څخه له وتلو وروسته ویلي دي چې: موږ ته په مسکو کې دستور راکړل سوی وو چې له داؤود سره همکاري وکړو. موږ نـهٔ پوهېـدلو چې د هغـهٔ د سرداری خصلت نـهٔ دی بدل سوی.»
محتاط: زه له جناب حق شناس سره هېـڅ ډول پېـژندګلوي نـهٔ لرم او نـهٔ مې درلودله. یوازې دومره مې اورېـدلي دي چې د یوهٔ متحجر جمعیتي په توګه شهرت لري او د ټولنې له واقعیتونو سره پردی دی. هغه اثر چې نوموړي لیکلی دی لـهٔ یوهٔ ښکنځل لیک «دشنام نامـه» پورته بل څـه نـهٔ دی. زما په هکله د هغـهٔ خبرې تحریف سوي او غلطې دي. ټول دوستان پوهېـږي چې ما له شورویانو سره ستونزې درلودلې. هغوی د غوړه مالۍ لپاره زه شاهي دولت ته د یوهٔ «خطرناکه افسر» په توګه معرفي کړی وم. له شوروي سلاکارانو سره ټکر ددې لامل سو چې ما د هوایي پوهنځي له استادۍ څخه اخراج او د افغانستان تر ټولو لـېـرې ټکي یعنی شینډنډ ته مې تبدیل کړي.
د شورویانو د غلطو ګزارشونو په اسیَت / سبب د هوایي او هوایي مدافعـې د ځواک بولندوی ډګر جنرال عبدالرزاق او د هوایي او هوایي مدافعـې د ځواک مرستیال بولندوی تورن جنرال موسی خان زه په یوګړي توګه د هوایي او هوایي مدافعـې د ځواک د مخابرې د آمر ډګروال امان الله ازبیک په حضور کې احضار او اخطار ئـې راکړ چې: « ان که ستاسو له خولې اور هم باد سي بیا هم شاهي اردو تاسو ته اړتیا نـهٔ لري. موږ هغو افسرانو ته اړتیا لرو چې شاهي دولت ته له څون او څار پرته اطاعت ولري. تـهٔ ځوان ئـې، یونیفورم دې له ځانه نـهٔ باسو. هدایت ورکوم چې تاسو دې د زده کړو له چاپیریال دباني د هـېـواد تر ټولو لـېـرې ټکي ته تبدیل کړي، ترڅو خپل ژوند ته پام وکړئ. که بل ځل اشتباه / تـېـروتـنه تکرار سوه نو له تر ټولو بدترینو او شدیدو مجازاتو سره به مخامخ سئ.»
په پای کې له ډګروال امان الله سره چې زموږ مستقیم آمر وو زما جوړ جاړی وسو. نوموړی شینډنډ ته زما له تبدیلۍ منصرف سو او زه ئـې د هوایي او هوایي مدافعـې د ځواک په «محلِ قوماندې» کې توظیف کړم او همدا ځای وروسته د چنګاښ د ۲۶ د «کودتا – ژ» د سوق او اداري په اصلي ټکي بدل سو.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

ما د پیلوټانو او کشافانو یوۀ ۲۷ کسیز ټولګي ته درس ورکاوۀ چې له هوایي پوهنځي څخه زما له وتلو وروسته نوموړی ټولګی بې استاده پاتې سوی وو. د هوایي ځواک د پوهنځي بولندوی ډګروال عبدالحق قندهاري ددې ټولګي مسؤولیت واخیست او زه ئې د اجیر استاد په توګه استخدام کړم. ما د ورځې یو ساعت تدریس کاوۀ او ډېر اجرت مې تر لاسه کاوۀ؛ له کار څخه زما د لېرې کېدلو ماجرا، د شوروي سلاکارانو توطئه وه. حق شناس غیر مسؤولانه تورونه راباندې تپي. داسې بې سنده تورونه د هغۀ د کتاب ارزښت راټیټوي.

نوربیا

سیاسنګ: ولې د محمد داؤود له سترګو وغورځېدئ؟

یادونه: قدرمنو لوستونکو! دا هم د ښاعلی رحمت آریا د آرشیف لینک

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ